

den yderligere Virkning, at han den sidste Dag af Januar Maaned fik meget store kontante Beløb indbetalt i Statskassen, paa en enkelt Varegruppe siger man 2 Mill. Kr., Beløb, som ellers først betales over en meget længere Tid. Naar man altsaa vil se en Stigning af Tolden paa Januar-Opgørelsen, stammer det fra disse ekstraordinære Transaktioner til Forbedring af Balanceudsigterne, thi Luk-sustoldens Virkning vil først og fremmest være den at skaffe Finansministeren nogle højt tiltrængte Forøgelse i Indtægterne for indeværende Aar under Hensyn til det kommende Statsregnskab. Dettets samlede Udsigter er imidlertid ganske uvisse, ikke mindst fordi den sædvanlige Bemærkning, som Finansministeren har gentaget i Aar fra tidligere Tider, at der altid kan forventes store Nedsættelser paa de offentlige Arbejder, ikke har samme Gyldighed i Aar som tidligere, da man har forandret hele Fremgangsmaaden med Hensyn til disse Bevillingers Givelse og Opførelse. Et Skøn over, hvorledes Tilstanden er, kan man imidlertid have ved selve Statskassens Tilstand, og derom foreligger der nogle Oplysninger for Finansudvalget. Den 31. Marts 1923 havde Statskassen en likvid Kassebeholdning, hvorved jeg i Overensstemmelse med Statsministeren forstaar det, som virkelig er likvidt, det, der findes anbragt i Banker paa forskellig Maade og i Finanshovedkassen. Den likvide Kassebeholdning androg den 31. Marts 1923 35½ Mill. Kr. Den 30. November 1923 var den gaaet ned til 3 Mill. Kr., altsaa de første 10 Maaneder havde tæret 32 Mill. Kr. paa Kassebeholdningen. Imidlertid i December Maaned og ved Aarsskiftet indgaar der større Beløb, og man maa derfor antage, at der ved Aarets Udgang ogsaa efter Oplysninger, der er kommet, har været noget over 15 Mill. Kr. likvide, altsaa 20 Mill. Kr. mindre end ved Aarets Begyndelse. Jeg kan ikke i noget af de tidligere Aars Opgørelser vedrørende Kassebeholdningens Bevægelser se noget, der tyder paa, at Ministeren i de følgende Maaneder skulde indtjene det, han saaledes har taget ud af Statskassen, og som jo betegner det reelle Underskud for hele Aaret—intet, som tyder derpaa; det skulde da være, at den højtærede Minister ved sin Luk-sustold nu har gjort sig Anstrengelser for at tilvejebringe en saadan Mulighed.

Ved Overvejselen af Landets samlede finansielle Tilstand, som bl. a. det ærede Medlem Hr. Martin Hansen var inde paa, kan man derfor ikke sammenligne tidligere

aflagte Statsregnskaber med det Budget, vi i Øjeblikket behandler, nemlig en Finanslov plus et Tillægsbevillingslovforslag, der vil undergaa væsentlige Forandringer baade i den ene og den anden Retning, inden man naar til Statsregnskabet. De Tal, vi i Dag arbejder med, og som det ærede Medlem arbejdede med, er i denne Sammenligning ganske betydningsløse, det sidste af dem.

Det ærede Medlem Hr. Martin Hansen nævnte en Udtalelse af mig paa nogle Møder gaende ud paa, at det høje Ministerium havde vundet den største Gevinst ved Valget i 1920. Det er nu ikke, hvad jeg har sagt, og det er dog vist rigtigt at sige, hvad det var, jeg sagde. Jeg sagde nemlig, at det havde vundet „den største Gevinst i det heldigste Tilfælde“. Det er et Udtryk, som findes paa Lotterireklamer, men dette „heldigste Tilfælde“ indtræffer aldrig, og den største Gevinst udbetales derfor ikke. Men for dette Ministerium indtraf i Virkeligheden „den største Gevinst i det heldigste Tilfælde“, noget, der aldrig før er hændt. Ingen dansk Regering har i Menneskealder siddet med et Flertal ensartet i begge Rigsdagens to Ting. De tidligere Højregeringer havde et Flertal i Landstinget, men de havde Folketinget imod sig. Venstregeringerne efter 1901 havde et Flertal i Folketinget, men Landstinget stod imod dem; den radikale Regering var stillet paa samme Maade. Ingen Regering har før denne været i den Tilstand, at den kunde gennemføre ethvert Punkt i sin Politik, som dens Flertal vilde give den Tilslutning til. Dette er et enestaaende Held for en Regering i en vanskelig Situation, og det kan kun spores, hvis Flertallet overhovedet ikke er handledygtigt.

Endvidere har jeg henvist til, at foruden dette specielle politiske Forhold havde den høje Regering en særlig gunstig Stilling derigennem, at Landets samfundsøkonomiske Tilstand og Statens finansielle Tilstand var ganske usædvanlig god. Samfundsøkonomisk var Landets Tilstand den, at medens vi før Krigen havde haft en mægtig Gæld til Udlandet, var denne nu fuldkommen afviklet, et Tilgodehavende paa 1 000 Mill. Kr. var opnaaet, og dette var anvendt til at fylde de tomte Lagre, til at genoprette Besætningerne og forbedre Virksomhederne. Landets Driftsvirksomheder var ved Slutningen af Krigen i Virkeligheden i langt bedre teknisk Stand end før Krigen; enhver, som har set paa Forandringerne i Landbruget, og enhver,